

Den svenska modellen utmanas!

Lönebildning för utvecklingskraft, IVA
29 april 2011

Eric Giertz, professor i Ind. ekonomi och organisation, KTH
Grundare och ordf. KTH Executiver School
eric.giertz@indek.kth.se

Två frågor!

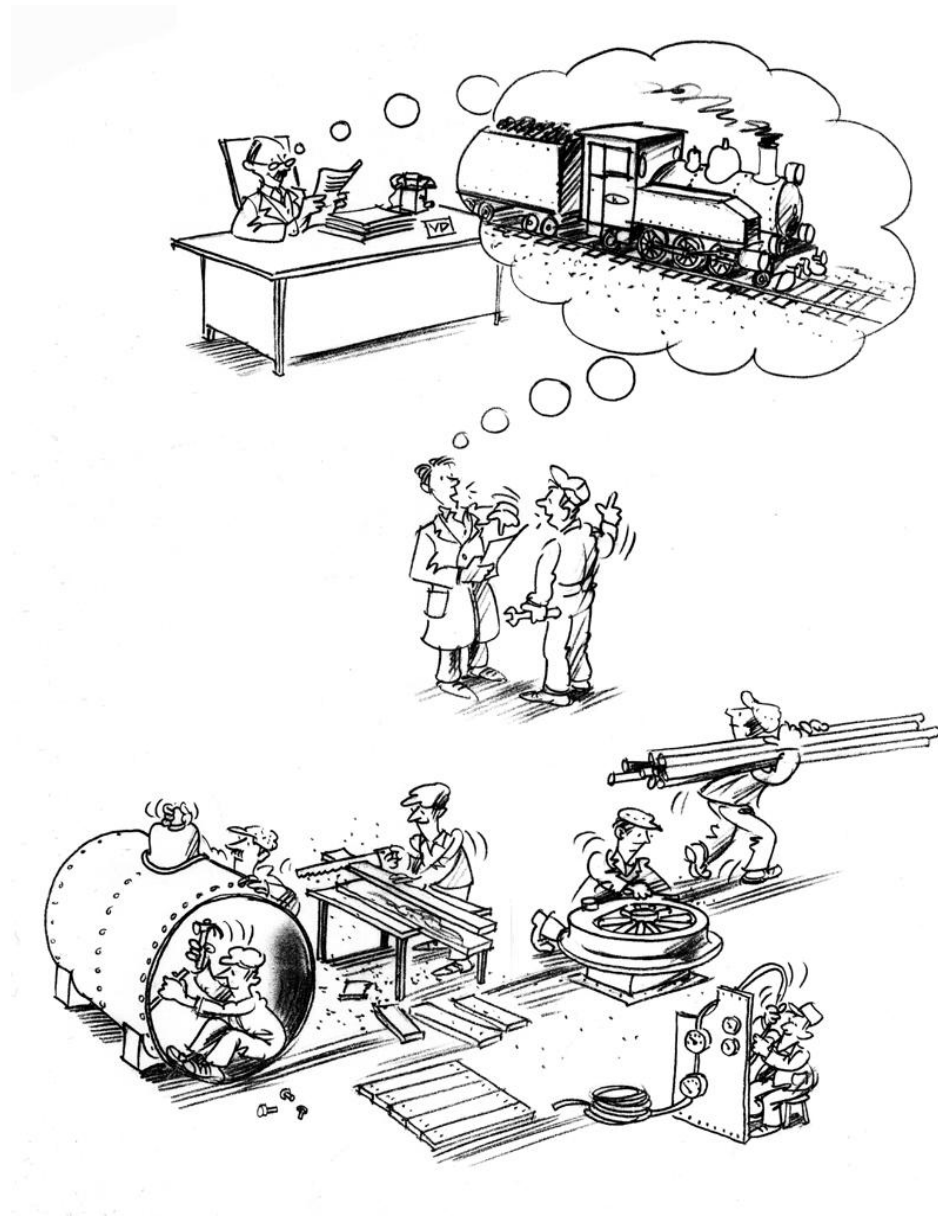

- Vad är den svenska modellen för lönebildning?
- Hur utmanas den svenska modellen?

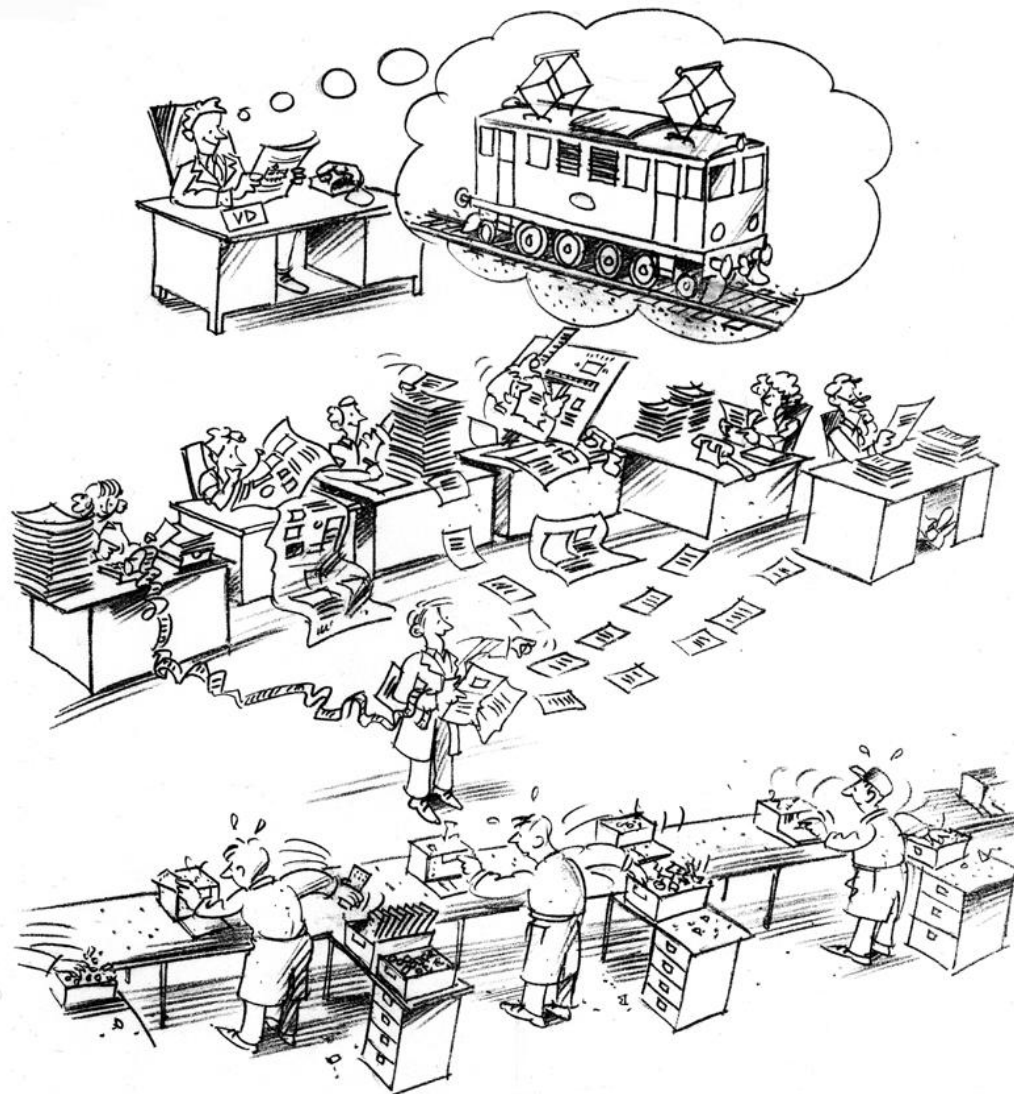
Inte en modell utan två modeller som avlöst varandra

- Den första var en produktivitets- och tillväxtfokuserad kartellbildning som upphörde i slutet av 1960-talet
- Den andra, som utmanas nu, är en mer konserverande kartellbildning som fokuserar rättvis fördelning inom det samhällsekonomiska löneutrymmet

Källa: Giertz, E -
Marionettens död, Ekerlids förlag

Källa: Giertz, E -
Marionettens död, Ekerlids förlag

Arbetsstudier och ackord grundbult i första modellen

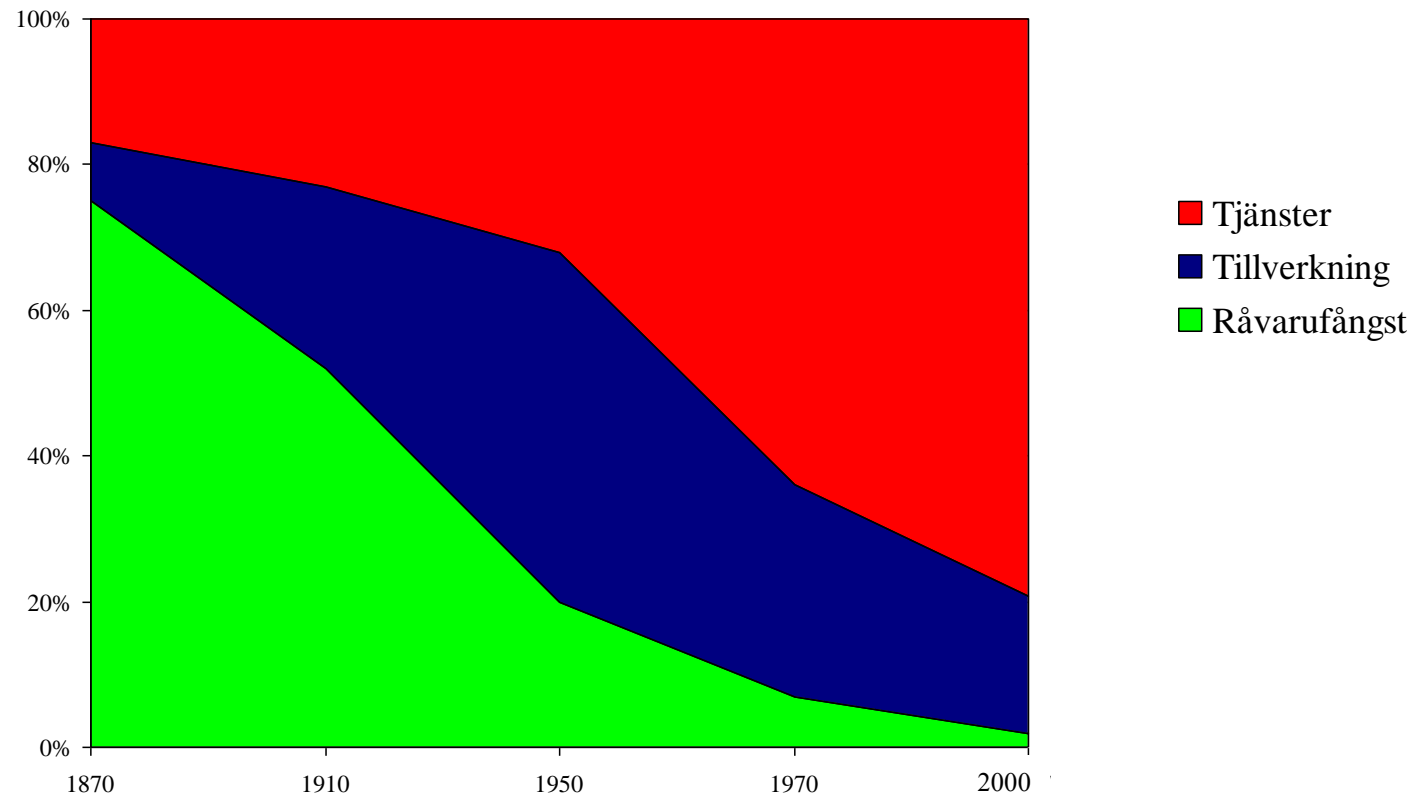
- 1944 STAL-dom, 1948 Arbetsstudieavtal
- Etablerade företag/produkter
- Stor internationell efterfrågan
- Full sysselsättning/rationaliseringspotential
- Solidarisk lönepolitik
- Flyttlasspolitik/omskolning
- Finansiering av välfärdsbygge

Arbetsvärdering och fördelning grundbult i andra modellen

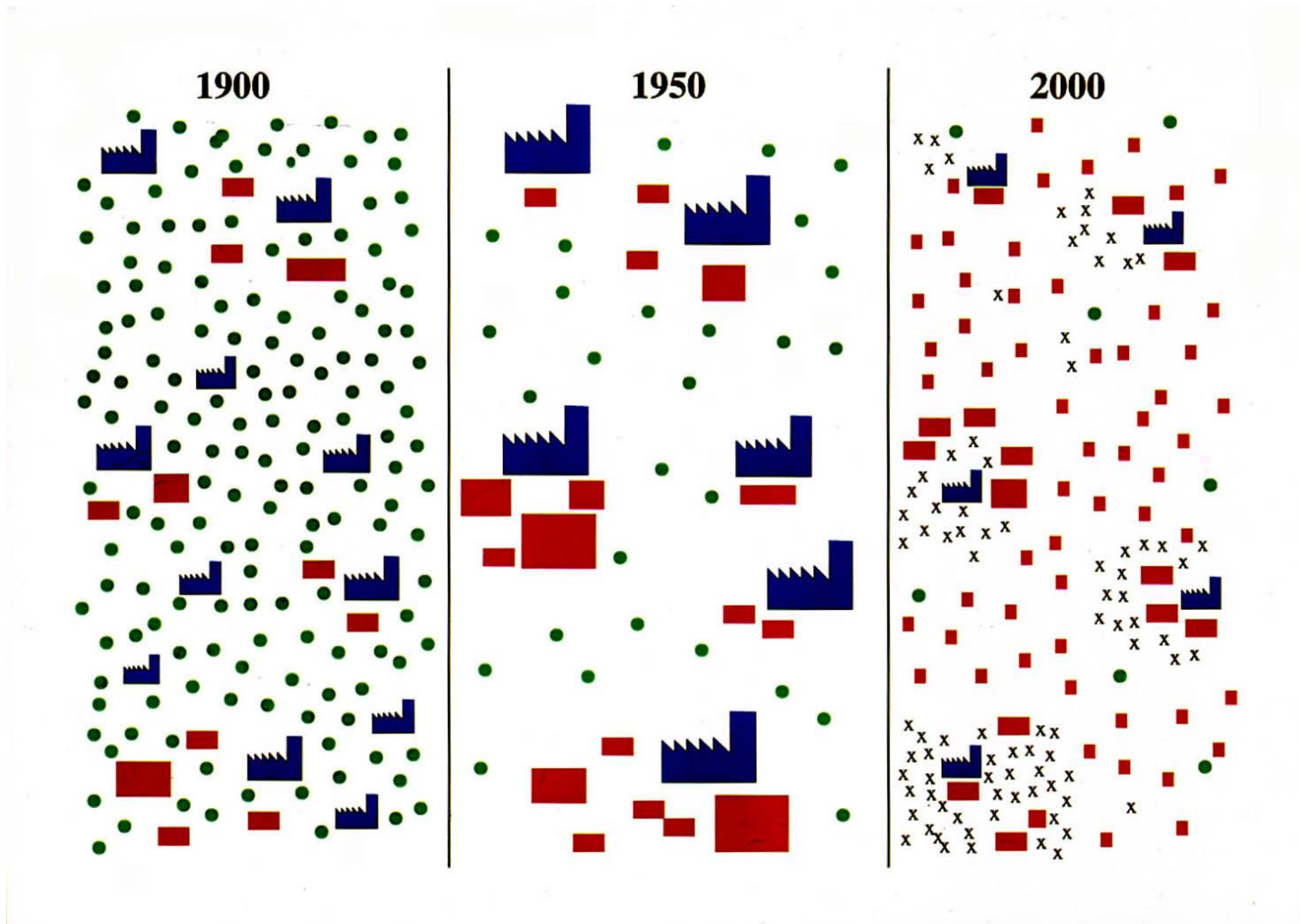

- Företagsdemokratidebatt/ackorden ut
- 1955 Första BNT och 1970-tal 4:e uppl
- 1965 Slottsbackeavtal
- Solidarisk lönepolitik får ny innebörd
- Flyttlasspolitiken omprövas
- Lidbomepok 1973-77/Arbetsrättsreformer
- Övervinstdebatt/löntagarfonder

Sysselsättningsutveckling

Sysselsättningsstruktur

Källa: Giertz, E

Kedjeföretagen breder ut sig

oriflame

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

 PRAKTIKERTJÄNST

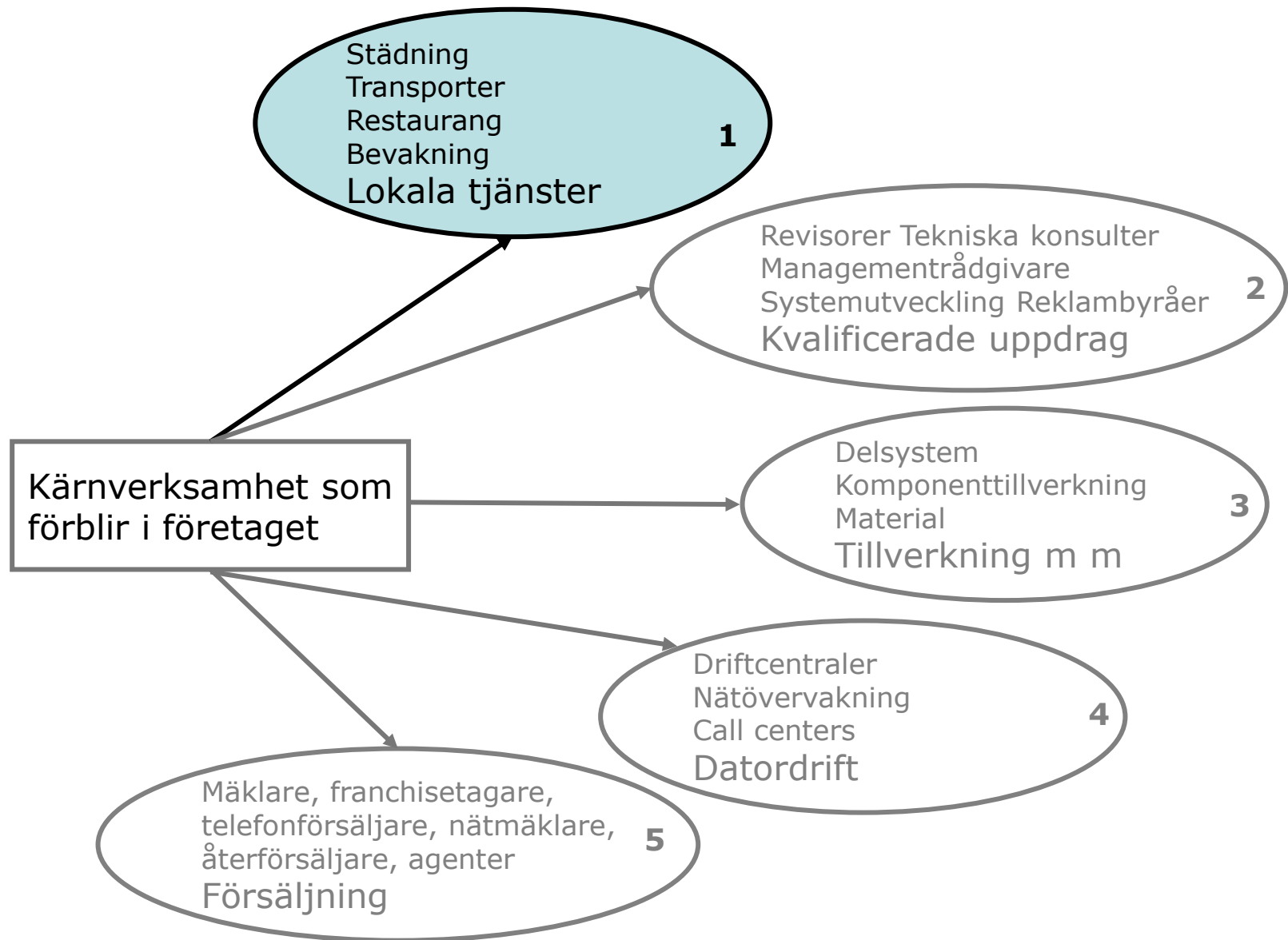
accenture
High performance. Delivered.

I kedjeorganisationer kan man kombinera olika kontraktsformer. De kan blanda verksamhet i egen regi med franchisetagare.

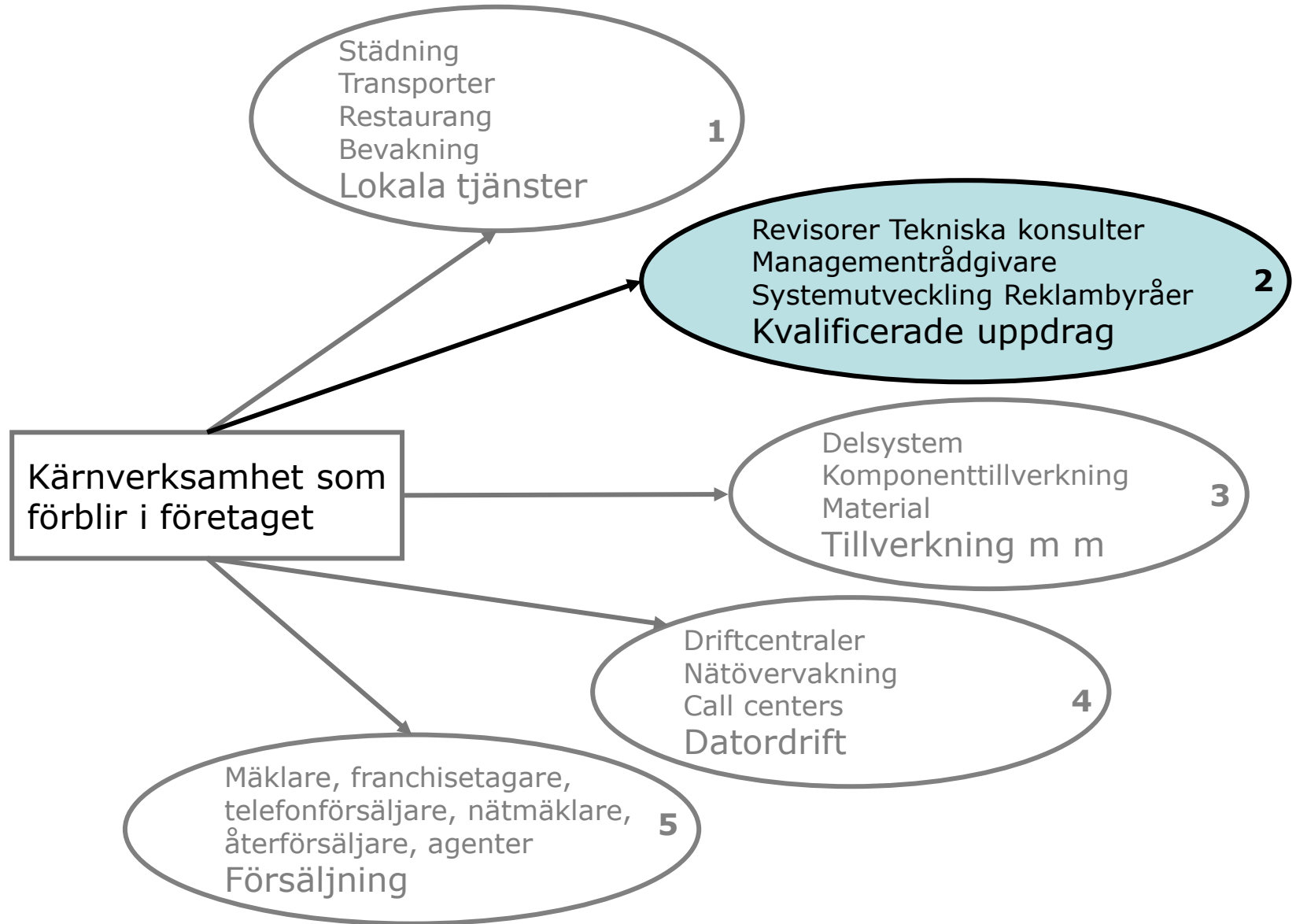
"Anställd som butikschef eller egen företagare – det är frågan?"

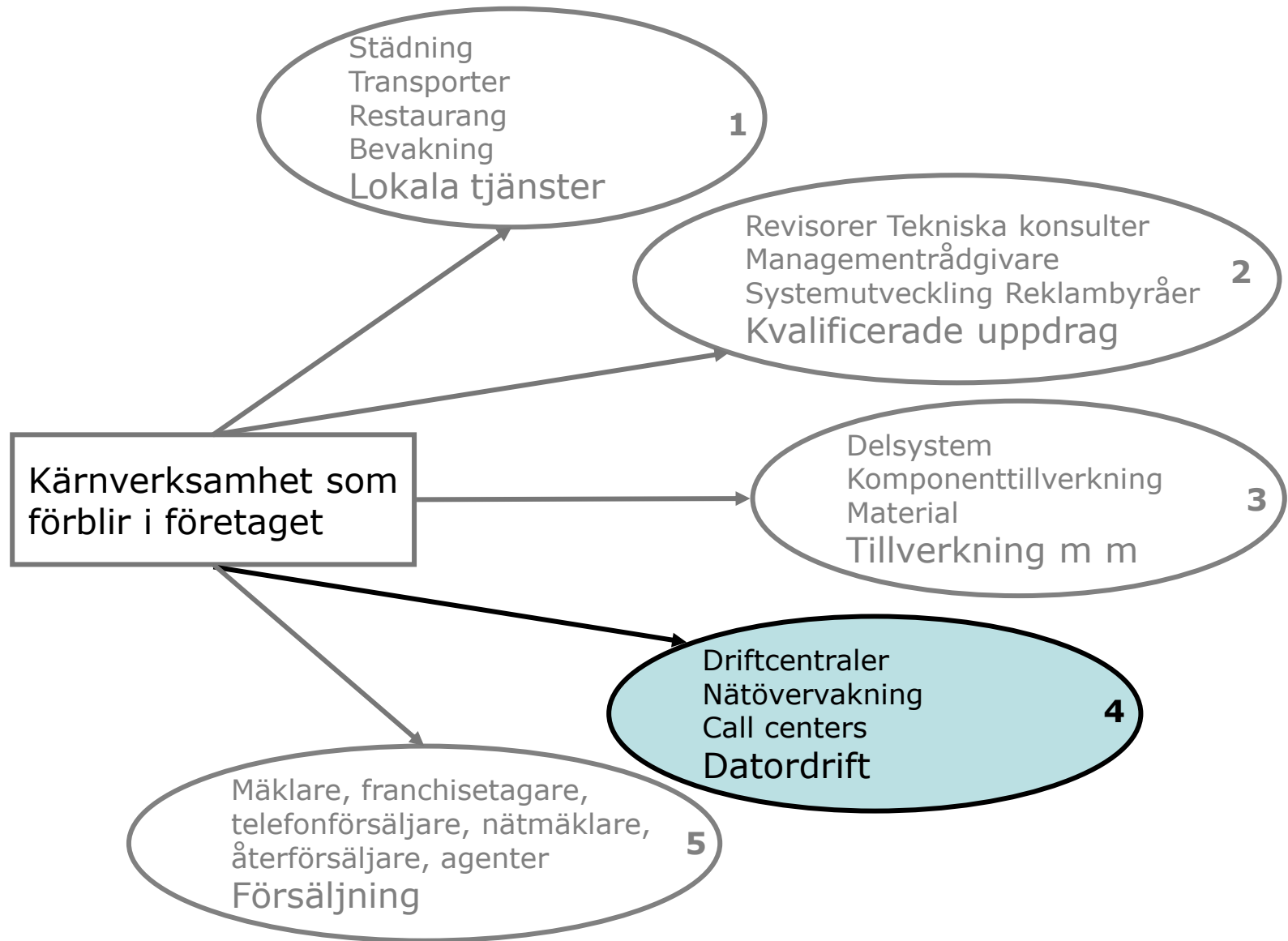
Källa: Omarbetad från Bodin M, Bredbacka C,
Giertz E - I (o)takt med tiden, SAF

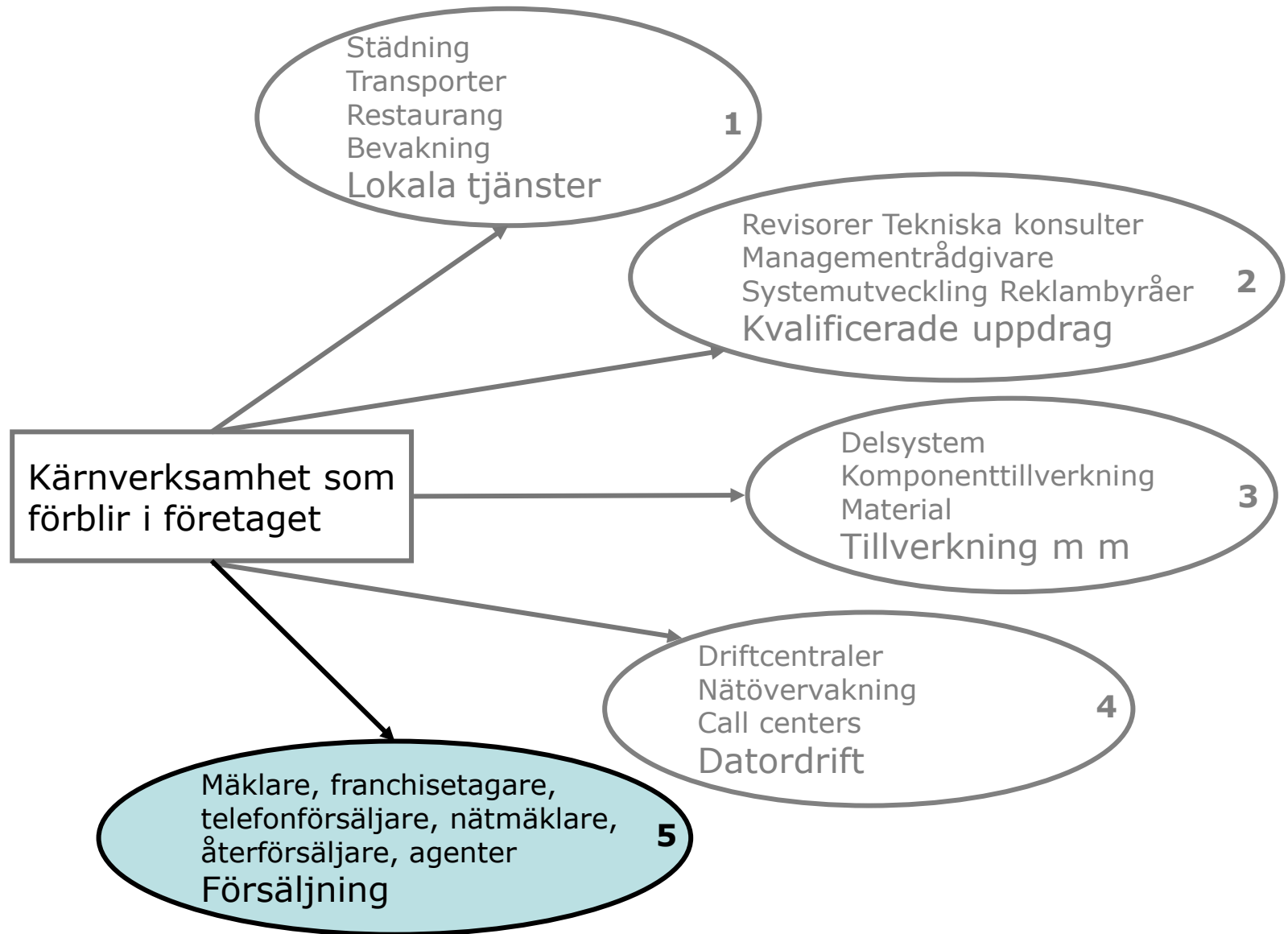
Källa: Giertz, E -
Kompetens för tillväxt, Celemi

Källa: Omarbetad från Bodin M, Bredbacka C, Giertz E - I (o)takt med tiden, SAF.

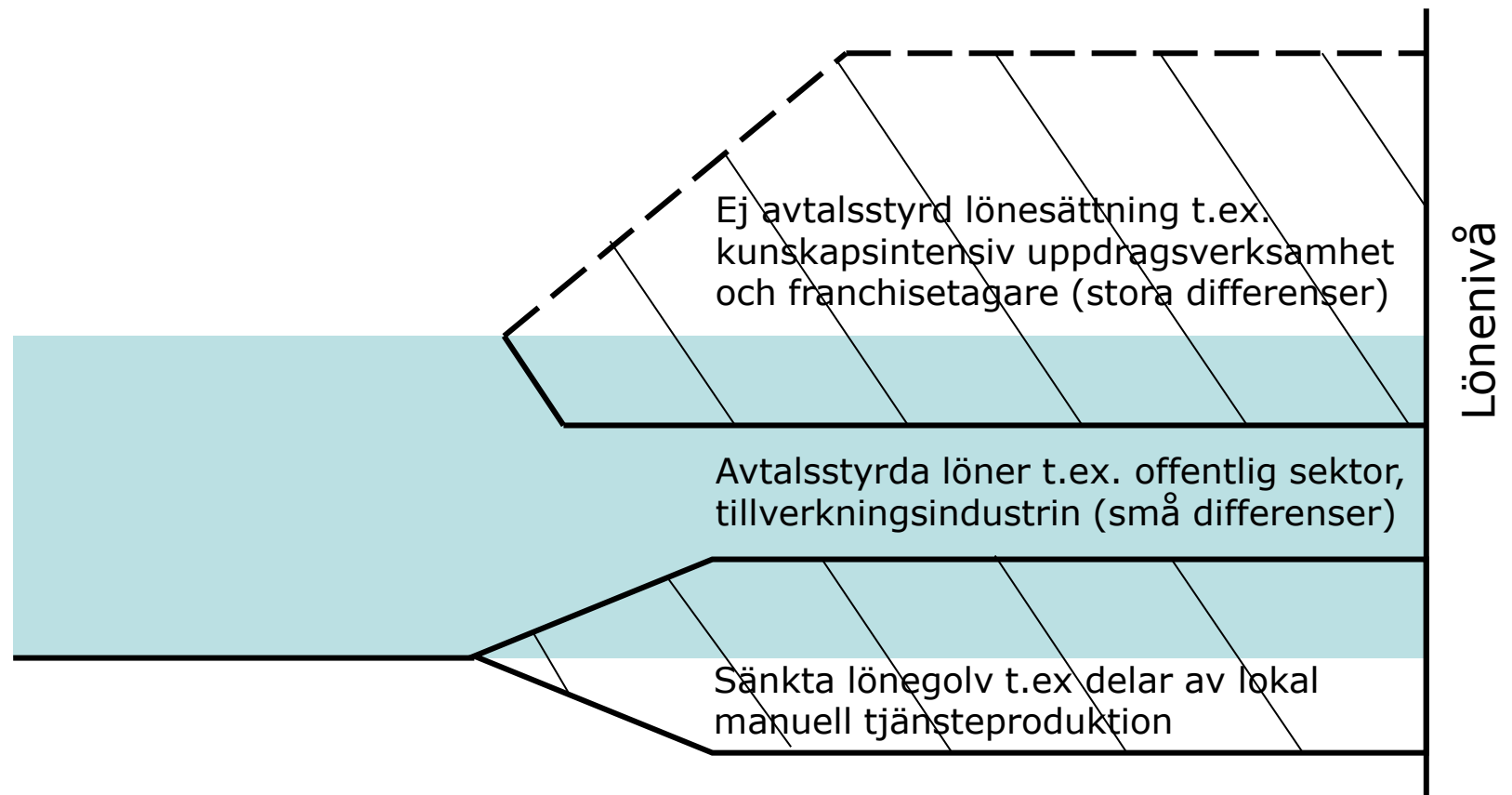

Källa: Omarbetad från Bodin M, Bredbacka C,
Giertz E - I (o)takt med tiden, SAF

Källa: Omarbetad från Bodin M, Bredbacka C, Giertz E - I (o)takt med tiden, SAF

Ny lönebildning i outsourcingens kölvatten

Från sammanhållen lönebildning till uppdelning i delområden →

Källa: Blomgren, H och Giertz, E – Tillväxt och lönebildning, IVA